



Včeraj so v Sloveniji iskali krivca za blamažo v arbitražnem postopku s Hrvaško

Pirangate, popolni polom slovenske diplomacije

Afera z izmenjavo informacij v arbitražnem postopku in prisluškovanjem arbitrom se iz pravnega vidika vse bolj seli na politično in predvsem na obveščevalno področje. Slovenija bo morala zamenjati sodnika Jerneja Sekolca, ki je odstopil, sam arbitražni postopek pa naj bi se nemoteno nadaljeval.

LJUBLJANA ▶ Čeprav je ob izbruhu afere Pirangate sprva nastajal vtis, da gre za pridobivanje političnih točk na hrvaški notranjepolitični sceni, je že v noči s srede na četrtek dobila širše razsežnosti. Bolj ko se je odvijal klobčič, bolj je postajalo jasno, da sta slovenski član arbitražnega sodišča **Jernej Sekolec** in akreditirana slovenska agentka na omenjenem sodišču **Simona Drenik** kršila pravila sodišča s tem, ko sta medsebojno izmenjevala informacije in skupaj kovala taktiko, kako vplivati na druge člane razsodišča.

Zato je še pred izredno sejo parlamentarne komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb najprej odstopila **Simona Drenik**, nato pa še **Jernej Sekolec**. Drenikovo je na položaj agentke na arbitražnem sodišču imenovala vlada, premier Cerar pa je njen odstop že sprejel, a dodatnih pojasnil ni dal. Sekolčev odstop je potrdilo samo Stalno arbitražno sodišče v Haagu, ki za slovensko-hrvaško arbitražno sodišče deluje kot nekakšen sekretariat.

Izkazalo se je, da so bili v

sredo objavljeni zvočni posnetki pogovorov pristni, z odstopoma to tudi posredno priznavata oba akterja. Slovenska pravna stroka dogajanje ocenjuje kot slabo in diletantsko. *"Zadeva je zelo resna. Pri delu vsakega sodišča je potrebno ohraniti občutek neodvisnosti in ta je sedaj zamajan. Še najboljše, kar se nam lahko zgodi, je zamenjava našega sodnika ali morda odločitev sodišča, da odloča brez našega sodnika. Ima pa sedaj Hrvaška kar resne argumente za oporekanje neodvisnosti tega sodišča. Zgodba z določanjem meje med državama je kazala dobro, zdaj pa sem glede tega osebno razočaran,"* je izjavil **Ernest Petrič**, priznani mednarodnopravni strokovnjak.

Medtem hrvaška stran stopnjuje pritisk. *"Obravnavamo vse možnosti in izide. Težava, ki jo imamo, ni povezana z arbitražnim sporom, ampak z dejstvi, ki govorijo o nespoštovanju pravil in pristranskosti arbitrov. Hrvaška vlada na tej podlagi obravnava vse možnosti, tudi to, da bi zapustila arbitražni postopek,"* je včeraj dejala hrvaška zunanja ministrica **Vesna Pusić**.

Tudi v hrvaškem političnem vrhu in v strokovni

javnosti se povečujejo težnje, da bi Hrvaška odstopila od arbitražnega sporazuma, češ da je postopek skrajno kompromitiran. Hkrati je **Pusićeva** zanikala trditve, da je Hrvaška že dlje časa vedela za sporne pogovore ter talco zamudila 30-dnevni rok za pritožbo.

"Čeprav se strinjam s pravnico Vasilko Sancin, da je takšna komunikacija med agentko in arbitrom nedopustna, menim, da je prisluškovanje takšemu posegu v človekove pravice, nad čimer bi se morala zamisliti mednarodna skupnost," je pozornost na nezakonito prisluškovanje usmeril **Marko Pavliha** s **piranske Fakultete za pomorstvo in promet**.

Ob tem Pavliha dodaja še, da Hrvati že zdaj ustvarjajo vzdušje, da bodo lažje ignorirali arbitražno odločitev, češ da so se pojavile nedopustne postopkovne kršitve.

Slovenska politika je v defenzivi. Vlada je včeraj razpravljala o tej temi, a ni sprejela nikakršnih sklepov, predsednik **Borut Pahor**, ki je bil pobudnik reševanja mejnega vprašanja z arbitražo, pa je dejal le: *"Želim si, da bi sodišče končalo delo in uredilo problem, ki je 18 let bolj ali manj po nepotrebnem zastrupljal odnose med državama. Zdaj so odnosi prijateljski in naj taki tudi ostanejo."*

DENIS SABADIN



Predsednik komisije za nadzor tajnih služb Branko Grims (v ospredju) s članom komisije Žanom Mahničem (oba SDS).



"Jooj, kaj ste mi naredili," si najbrž misli Ernest Petrič, nekdanji diplomat in dekan Fakultete za družbene vede, kjer šolajo tudi slovenske mednarodnopravne strokovnjake.

Kaže, da Sovi ni kaj očitati

V komisiji za nadzor tajnih služb se o politični odgovornosti Karla Erjavca včeraj niso pogovarjali, preučili pa so ravnanje varnostnih služb, pristojnih za to, da preprečijo uhajanje zaupnih podatkov. "Obstaja najmanj osem možnih izvorov prisluškovanja in obveščevalci zdaj vse te izvore preučujejo", je po seji komisije pojasnil njen predsednik Branko Grims. Kot kaže, Sovi ni kaj očitati. "Službe so opravile svoje delo, opozorile na nevarnosti, ljudi izobrazile in ponudile ustrezno pomoč," je pojasnil Grims. Težava naj bi bila v posameznikih, ki se niso držali pravil. "To je trenutek, ko bi morali ravnati tako, kot ravna Hrvaška: poiskati čim večjo stopnjo enotnosti in strniti vrste. Po drugi strani pa delati maksimalno profesionalno in ob spoštovanju vseh varnostnih protokolov, kar je za našo sosedo značilno, v Sloveniji pa so imeli kot kaže nekateri posamezniki s tem težave," ugotavlja Grims, medtem ko ostali udeleženci seje, kot je v navadi, niso dajali izjav. Seje so se sicer udeležili vabljeni predstavniki varnostnih in obveščevalnih institucij, ni pa se je udeležil minister za zunanje zadeve Karl Erjavec.

JK